

lukke Øjnene for, at en Gang maa Fremskridtet holde op paa dette Omraade, hvis Butikkerne overhovedet skal være aabne. Det er praktiske Hensyn, man maa tage, naar man vil fastsætte Regler for Lukketiden, og jeg tror ingenlunde, at man med de Forbehold, der er taget i Lovforslaget, endnu kan siges at have gjort den Tid, hvori Publikum kan forsyne sig med Varer, saa indskrænket, at det skulde kunne genere i nogen nævneværdig Grad. Bestemmelserne i § 1, 2det Stykke, om, at der for Landkommuners Vedkommende kan gives Dispensation paa visse Betingelser fra Reglerne i 1ste Stykke af § 1, tror jeg indtil videre vil være nødvendige. Der staar i Lovforslaget, at „for saa vidt der i en Landkommune maatte være Ønske“ — „Ønske derom“ skal der formentlig staa — „og Trang dertil, kan der af vedkommende Amsraad efter Indstilling af den paagældende Kommunalbestyrelse og under fornødent Hensyn til omliggende Landkommuners Interesser gives Tilladelse“ o. s. v. Men der staar ikke noget om, hvorledes dette Ønske og denne Trang skal ytre sig. Det vil dog formodentlig være rigtigt, at Trangen giver sig til Kende ved, at der fremsættes Krav fra de i Kommunen boende handlende om at faa Lov til at holde aabent længere end til Kl. 6. Jeg synes, Bestemmelserne er for vage. Jeg tror paa den anden Side, det er rigtigt at have en saa dan Ventil, thi, som det ogsaa fremgaar af Lovforslagets Bilag, hersker der endnu mange Steder i Jylland den Opfattelse, at man ikke bør lukke før Kl. 7, og en Lovregel om at lukke Forretningerne paa et bestemt Tidspunkt bør ikke indføres almindeligt, saa længe dens Lukkebestemmelser i store Dele af Landet ikke almindelig anses for rigtige og forstandige. Der kan umuligt anføres nogen positiv og afgørende Grund for, at Kl. 6 skulde være det ene rigtige Tidspunkt og Kl. 7 absolut forkert. I Købstæderne er Forretningsfolk selv gaaet foran og har indført 6-Lukketiden. De store Forretninger gjorde det her i Byen i mange Aar, og andre fulgte efter, fordi de saa, at det gik udmærket. Den samme Udvikling har fundet Sted efterhaanden ud over Landet, og man ser derfor, at Handelsforeningerne for Øerne er glade ved og holder paa 6-Lukningen, hvilket ogsaa den første ærede Taler henlede Opmærksomheden paa; men det er ikke Tilfældet i Jylland, og derfor er det nødvendigt en Tid endnu, maaske en lang Tid, at have en saadan Ventil for de jyske Landkommuners Vedkommende. Jeg tror ikke, den ærede sidste Taler har Ret i, at det vil volde Vanskelighed

overfor Købstæderne, for den Handel, der finder Sted i Landforretningerne om Aftenen mellem 6 og 7, er alligevel slet ikke en Handel, som man rejser ind til Købstaden for at foretage; det er Smaahandel, som foretages om Hverdagen efter endt Arbejdstid, og som man ikke har haft Tid til at faa besørget tidligere paa Dagen.

Med Hensyn til Konfekten, som jeg forstaaer at den højtærede Minister nu, efter at Konfekten er ved at blive et saa stort Skatteobjekt, interesserer sig særlig for, tror jeg, at den højtærede Minister i det væsentlige har truffet det rette. Men jeg kan ikke forstaa, at den samme Ensartethed, som Ministeren tilstræber for de Forretninger, der handler med Konfekt, ikke ogsaa skal gælde for de Forretninger, der handler med Blomster. Jeg synes, den ærede Taler, der nævnte, at man overalt i Byen Søndag Formiddag kunde forsyne sig med Blomster til Kirkegaardene, havde Ret i, at der ingen Grund var til at give Forretninger i Nærheden af Kirkegaardene et Monopol. Den ærede Taler mente, at Stenhuggerforretninger med samme Ret som Blomsterhandlerne kunde gøre Krav paa at have aabent om Søndagen, idet man jo ogsaa smykker sine kæres Grave med Gravmonumenter. Jeg vil dog henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at den Argumentation, som er ført frem i Bilagene her, ikke alene tager Hensyn til Gravene, men ogsaa til Hospitalerne, og det vil formentlig ikke være en Opmuntring til Liv og Glæde, om man kommer slæbende med en Ligsten og præsenterer den for dem, der opholder sig paa Hospitalerne, saa jeg tror ikke, det ærede Medlem har Ret i sin Argumentation paa dette Punkt.

De øvrige Enkeltheder i Lovforslaget vil det være rimeligt at drøfte nærmere i Udvalget. Der har været talt om, at der skulde foretages en Indskrænkning i det Bogsalg, som finder Sted paa Banegaardene, at det kun skulde tillades at sælge Rejselekture, hvorved skulde forstaaes Bøger, som ikke kostede over 2 Kr. 50 Ø. En saadan Bestemmelse er ganske umulig at gennemføre. Rejselekture er noget højest forskelligt for de forskellige rejsende, og Bogprisen er ingenlunde afgørende i saa Henseende.

Fra Handels- og Kontormedhjælpernes Side kræves der i Loven indsat en Bestemmelse om Siddepladser i Forretninger. Det er et Spørgsmaal, der navnlig for nogle Aar siden var meget stærkt fremme i Diskussionen i Blade, i Pjeccer og paa Møder hele Europa over. Det var en Bevægelse, som udgik, tror jeg fra Wien, bredte sig til